

Mongolia:
Enhancing Resource
Management through
Institutional Transformation

МОДУЛЬ 2

ӨӨРЧЛӨЛТИЙН КЕЙС /тохиол/

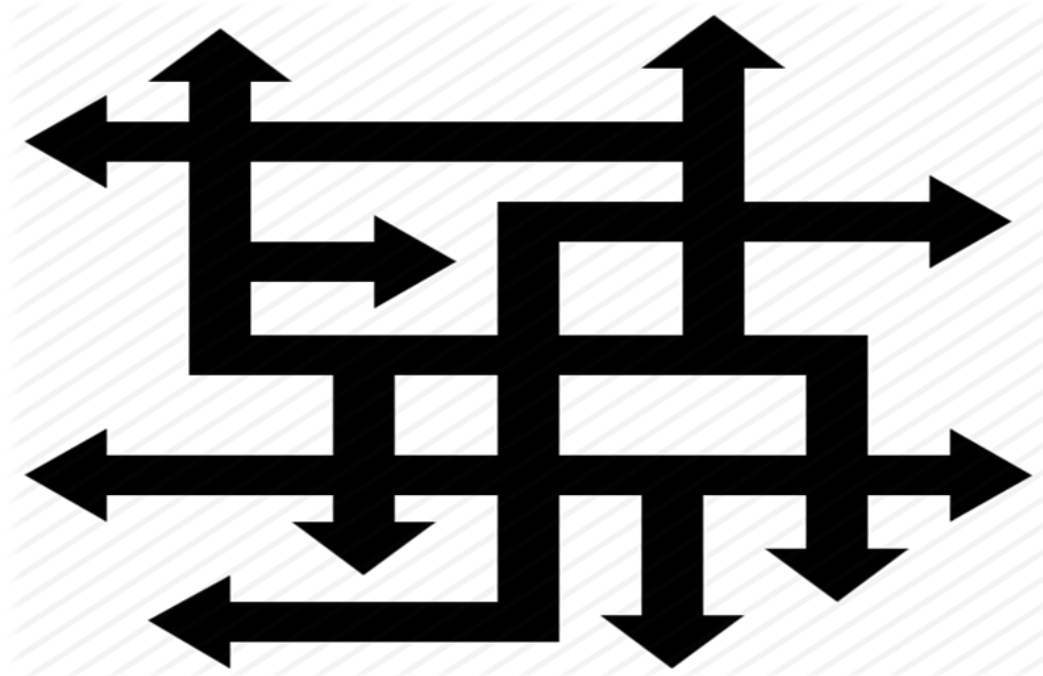
Өнөөгийн өөрчлөлт юунаас үүдэлтэй вэ?

Орчин нөхцлийн хурдтай өөрчлөлт:

- Даяарчлал ба дэлхий дахины өрсөлдөөн
- Шинэ технологи ба мэдээлэл
- Хүн амын насжилт, хүн ам зүйн шилжилт
- Иргэд мэдээлэл сайтай болж оролцоо нь нэмэгдэхийн хэрээр тавих шаардлага нь өндөрсөн
- Мэргэжилтнүүд, улс төрчид болон байгууллагуудад итгэх итгэл алдарсан
- Засаглал, хариуцлага, улсын салбарын инновацид илүү анхаарах болсон

Өөрчлөлтийн шинэ давалгаа

- **Нэгэн хэвийн байдлын оронд хүнд хэцүү асуудалтай тулгарах болсон** – илүү төвөгтэй, өөр хоорондоо уялдаа холбоотой, тухайн асуудал болон түүнийг шийдэх гарцын тухайд тохиролцоход бэрх

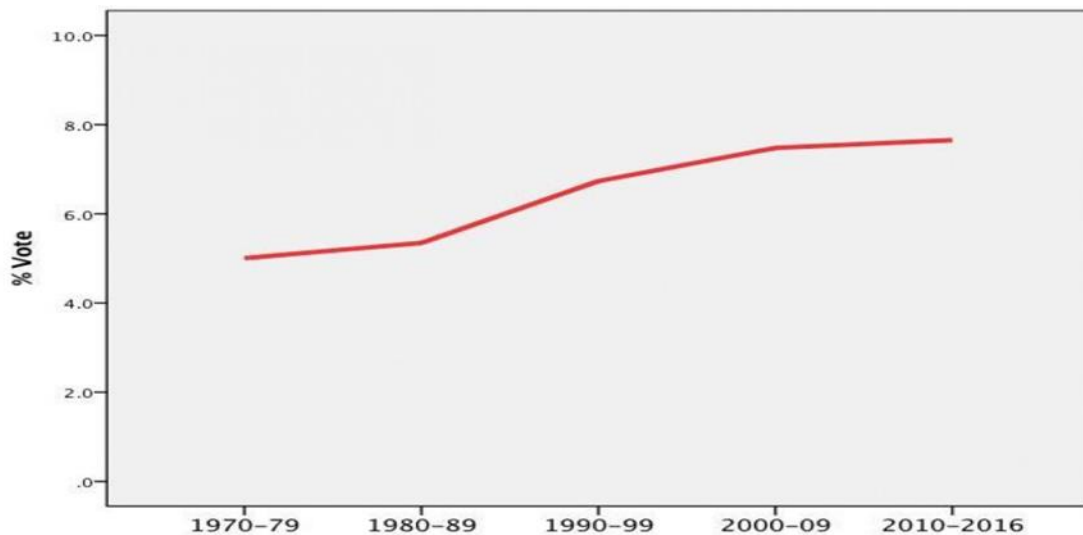
Өөрчлөлтийн шинэ давалгаа

- Улсын салбарын шинэ удирдлагын хөгжил (УСШУ дараагийн үе) – зах зээлийн сонгодог онолыг тусган авах/ ашиглах явдлаас улсын салбарын зах зээл болон оролцогчдыг хүлээн зөвшөөрөх замд шилжин орох (нарийн төвөгтэй асуудлыг хамтран шийдэх)

Өөрчлөлтийн шинэ давалгаа

- Орчин үеийн популист хөдөлгөөн – улс төрийн байгуулалд дургүйцэх хандлага, нийгмийн үнэлэмжийн өөрчлөлтийн ухралт, эдийн засгийн хямралаас үүдэн төвөгтэй асуудлыг амар хялбар аргаар шийдэхийг эрмэлзэх болсон

Хариу үйлдэл

- Иргэд, иргэний нийгэмлэгүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, төрийн үйлчилгээг зохион байгуулах, хүргэх ажлыг хувийн хэвшилтэй хамтран хийх
- Иргэн-төвтэй арга ажиллагаа
- Нэг загвар, хэм хэмжээнд баригдахгүйгээр илүү бүтээлч арга барилыг ашиглах /уян хатан байх /
- Улс төрчдийн зүгээс архагшсан , нарийн төвөгтэй асуудлыг шийдэхдээ илүү шинэлэг байдлаар хандах

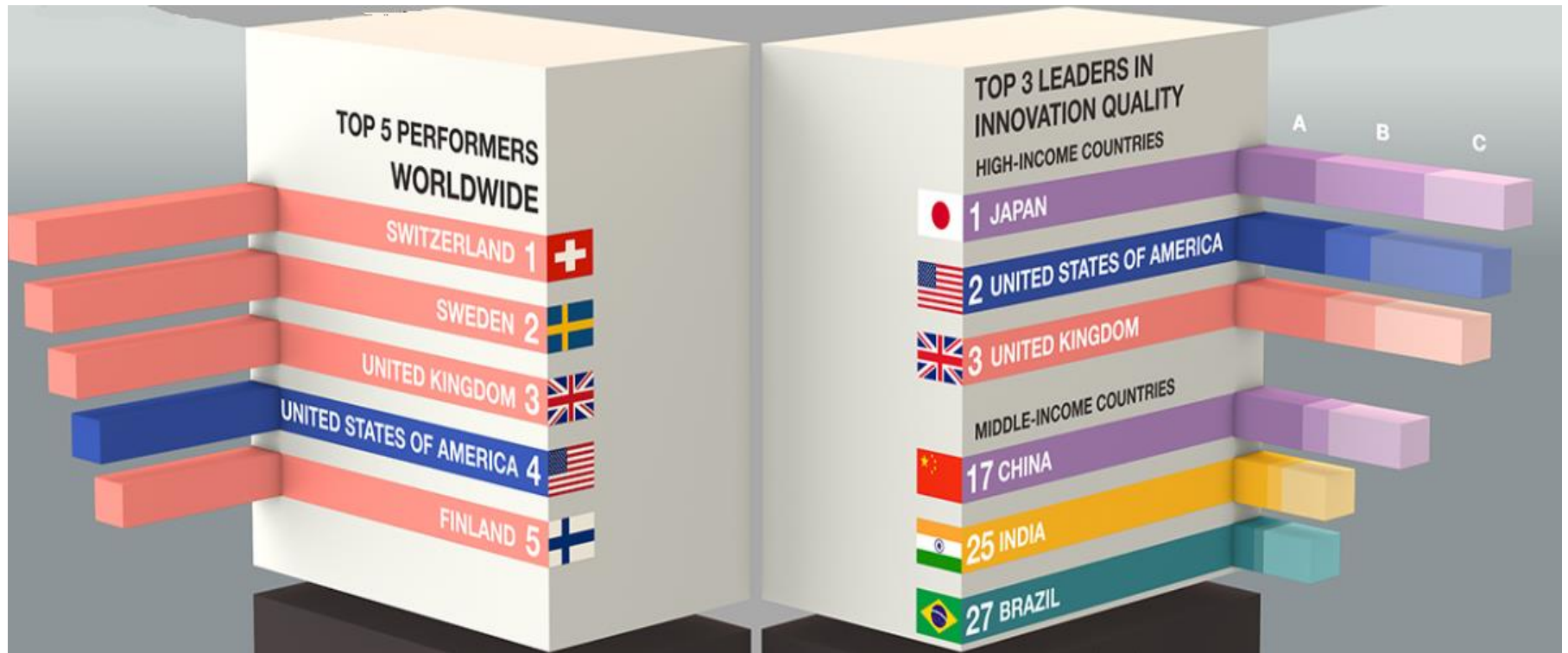

Хариу үйлдэл

- Засгийн газар болон төрийн албан хаагчдын зүгээс өнөөгийн төвөгтэй нөхцөл байдалд хурдан гавшгай, боломжийг дайчилсан, шинэ сэргэг байдлаар хандах шаардлага тавигдаж байна
- Аливаа шийдвэрийг баримт нотолгоо, дүн шинжилгээ, мэдээ мэдээлэлд тулгуурлан гаргадаг болоход онцгой анхаарах

Өөрчлөлт шинэчлэлийн манлайлагчид

Өөрчлөлт шинэчлэлийн манлайлагчид /орлогын бүлгээр/

Монголын шинэчлэлийн зэрэглэл Бага- дунд-орлоготой эдийн засаг 2017 он

Дэлхийн шинэчлэлийн индекс	Шинэчлэлийн өгөлт, дэд-индекс	Шинэчлэлийн гаралт, дэд-индекс	Шинэчлэлийн үр өгөөжийн харьцаа
3-дугаарт (Дэлхийн зэрэглэл 52)	2-дугаарт (Дэлхийн зэрэглэл 67)	5-дугаарт (Дэлхийн зэрэглэл 48)	5-дугаарт (Дэлхийн зэрэглэл 27)

Авлигын үзүүлэлтийн индекс 2016

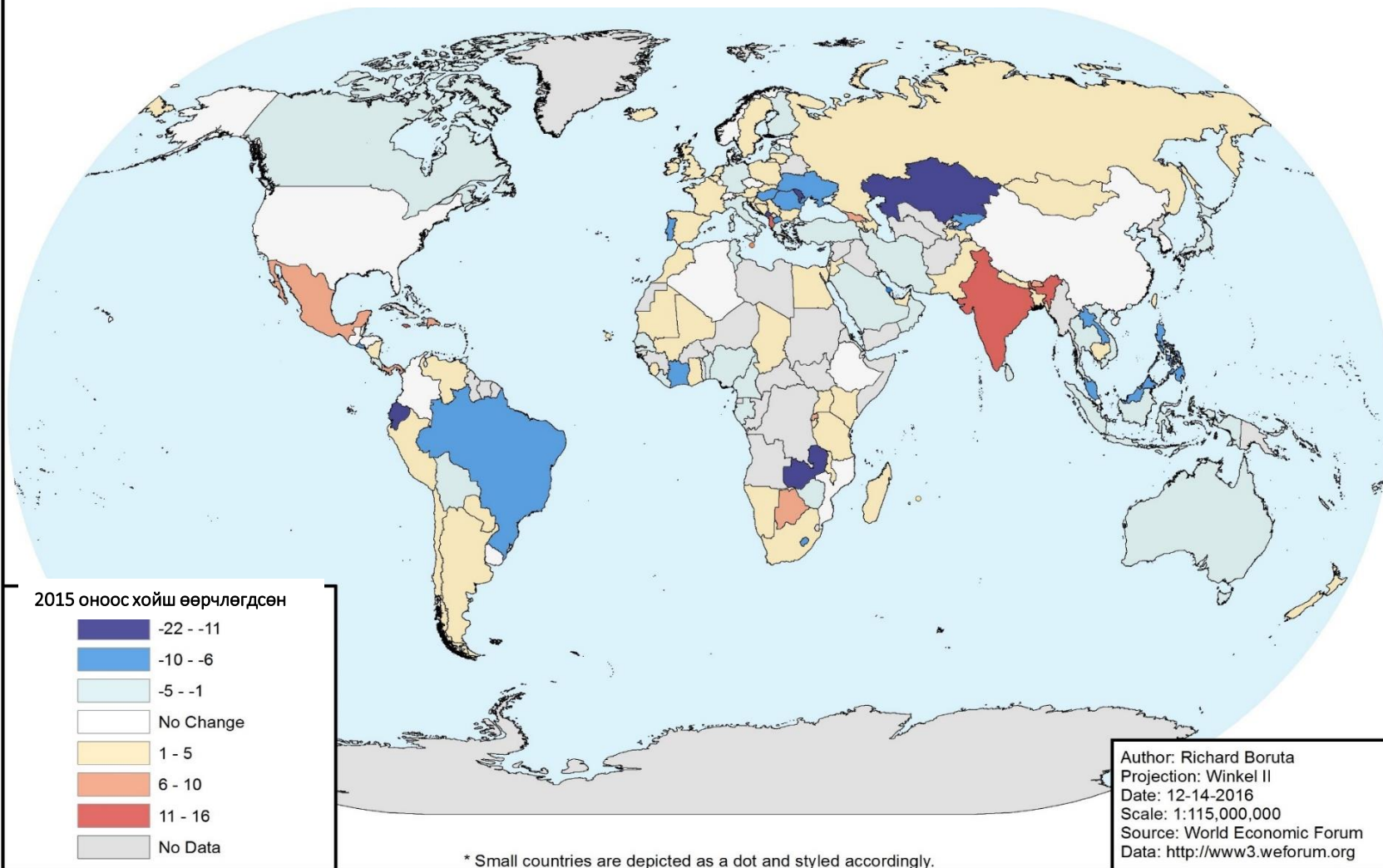
1. Denmark	90
1. New Zealand	90
3. Finland	89
4. Sweden	88
5. Switzerland	86
10. Germany	81
170. Libya	14
170. Sudan	14
170. Yemen	14
173. Syria	13
174. North Korea	12
175. South Sudan	11
176. Somalia	10

Source: Transparency International, 2017

© DW

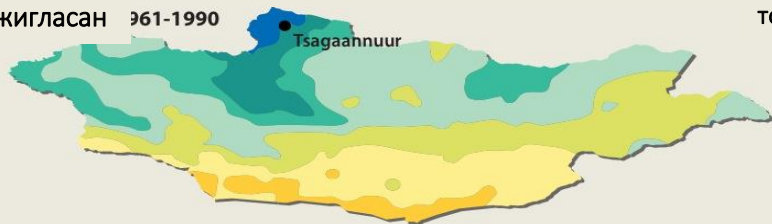
Дэлхийн өрсөлдөөний индекс 2016-2017

Монголын уур амьсгалын өөрчлөлт

Жилийн дундаж температур

ажигласан 1961-1990

Зудын давтамж

тооцоологдсон 1961-1990

Төлөв 2070-2100

Төлөв 2070-2100

температур , °C

Dzud is a Mongolian term that refers to a multiple natural disaster consisting of a summer drought resulting in inadequate pasture and production of hay, followed by very heavy winter snow, winds and lower-than-normal temperatures.

давтамж

Жилийн дундаж температурын зөрүү

жилийн нийт хур тунадасны зөрүү

Source: Mongolia NCAP Project, weADAPT; World Bank.

Өөрчлөлтийн дасгал ажил

- 4 багт хуваагдацгаая. Баг бүр дараах сэдвүүдийн аль нэгийг хэлэлцээд дүгнэлтээ тайлагнана:
 - Санхүүгийн хязгаарлалт
 - Хариуцлагыг нэмэгдүүлэх иргэдийн шаардлага
 - Технологийн өөрчлөлт
 - Шинэлэг байх хүлээлт